

Beslenme ve Diyet Dergisi 2012: Genel Bakış

Journal of Nutrition and Dietetics 2012: General Overview

Prof. Dr. Ayşe Baysal

Editör

Sevgili Okuyucularımız

Dergimizin 3 sayıdan oluşan 40. cildi yeni düzenlemeyle sizlere sunulmuş ve TÜBİTAK ULAKBİM Ulusal Tıp Veri Tabanı Sağlık Bilimleri Alanı'nda yer alması için gerekli başvurular yapılmıştır. Böylece diyetisyen dışında sağlık alanında çalışan diğer meslek mensuplarının da dergimize daha kolay ulaşması hedeflenmektedir.

Dergimizin 40. cildinin ilk sayısında yer alan “Yetişkin Kadınlarda Vücut Ağırlığının Mental Sağlığa Etkisi” başlıklı araştırma makalesi obezitenin sadece fiziksel sağlığı değil mental sağlığı da olumsuz etkilediğini göstermektedir. Özellikle genç kızlar arasında bedeninden memnun olmayanların oranı oldukça fazladır ve kimisi karnının kimisi de baldırının kalın olduğundan yakınmaktadır. Bel çevresi, beden kütle indeksi (BKI) gibi ölçütlere göre normal olan bireyler daha zayıf olan bireylere özenmektedirler. Okullarda bu tip gençlere etkin ve sürekli eğitim verilmesi gerekmektedir.

Dergimizin 2012 yılından itibaren yayımlanan sayılarında ilk kez olgu sunumlarına yer verilmiştir. Olgu sunumlarına ilişkin yazılar değişik kurumlarda çalışan diyetisyenlerin bilgi ve deneyimlerini birbiriyle paylaşması yönünden önemlidir. Bu tür yazıların artması, meslektaşlar arasında olumlu diyalogların kurulması açısından önemlidir. Lütfen çekinmeden yazılarınızı gönderin, çünkü sizlerin deneyimlerini okumak bizler için de övünç kaynağı olacaktır.

Yaşam süresinin uzamasıyla toplumda yaşlı sayısı hızla artmaktadır. Yaşlılık sınırı olarak ülkemizde 65 yaş üzeri kabul edilmektedir. Ancak birçok yazar, günümüzde 65 yaş üzeri insanların emekli olmalarına karşın, hala üretim faaliyetlerini sürdürmeleri nedeniyle, bu gruptaki insanları yaşlı

olarak kabul etmenin doğru olmayacağını ileri sürmektedir. Bu konunun uzmanları 65-75 yaşlar arasını erken yaşlılık, 76-85 yaş arasını yaşlılık ve 85 yaş üzerini de ileri yaşlılık olarak sınıflamanın daha doğru olacağını bildirmektedir. Dergimizin 40. cildinin ikinci sayısında yaşlıların beslenme ve sağlık sorunlarını ele alan “Yaşlı Bireylerin Sağlık ve Beslenme Durumlarının Değerlendirilmesi” konulu araştırma makalesinde yaş sınırı 65 yaş üzeri kabul edilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması da (73 yıl) düşük sayılabilir. Katılımcılarda görülen en önemli sağlık sorunu hipertansiyondur. Günümüzde hipertansiyon tam olarak yaşlı hastalığı sayılmamaktadır. Araştırma bulgularında belirtildiği gibi beslenme ve sağlık sorunları daha çok 75 yaş üzerinde, uzmanların yaşlılık olarak kabul ettiği dönemde görülmektedir. Bundan böyle yaşlılarla ilintili araştırmalarda yaş sınırı olarak 75 yaş üstünün kabul edilmesini özellikle de 85 yaş üstü ileri yaşlıların beslenme sağlık durumlarını belirlemek için gerekli önlemlerin alınmasının gerekli olduğunu düşünüyorum. Yaşlıların sağlıklı yaşamları için gerekli olan etmenlerden biri de fiziksel aktivite düzeyidir. Bu konuda araştırma yapacakların fiziksel aktivite durumlarını da belirlemeleri yararlı olacaktır.

Derginin 40. cildi üçüncü sayısında “Yetişkin Bireylerin Sağlıklı Yeme İndeksleri ve Biyokimyasal Göstergeleri Arasındaki İlişki” başlıklı ilginç bir araştırma makalesi yer almıştır. Sağlıklı Yeme İndeksi toplumdaki farklı gruplar veya bireylerin diyet kalitelerinin belirlenmesinde ve beslenme durumunun iyileştirilmesinde kullanılan pratik bir yöntemdir. Katılımcılarının çok az bir bölümünün iyi kalitede diyet tükettiği saptanmıştır. Çoğunluğunun diyetinin geliştirilmesi gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca araştırmacıların belirttiği gibi sağlık sorunlarının

erken evrede saptanmasında bu yöntem yardımcı olabilmektedir. Bu yöntemle insanlar kendi beslenme biçimlerinin hangi sağlık sorunlarına neden olabileceği bilincine varabilirler. Derginin aynı sayısında yer alan “Besin Etiketlemede Yeni Yaklaşımlar: Besin Ögesi Örüntü Profilleri” başlıklı derleme makale de bireylerin sağlıklı besin seçerek diyet kalitelerini yükseltebileceklerine yardımcı olacak niteliktedir.

2012 yılı Türkiye’de diyetisyenlik eğitim-öğretiminin başlamasının 50. yılıdır. Diyetisyenlik eğitim-öğretimi denince ilk akla gelen Yükseköğretim Kurumu “Hacettepe Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü”dür. Bu anlamlı tarih iyi hazırlanmış törenlerle kutlanmıştır. Ayrıca dergimizin 40. cildi üçüncü sayısında Beslenme ve Diyetetik eğitim-öğretiminin başladığı 1962 yılından bugüne geliş süreci bir başka deyişle “nereden-nereye geldiği”ni anlatan bir yazı yer almaktadır. Kutlama törenine katılamayan okuyucularımızın bu yazıyı keyifle okuyacaklarını umuyorum. Bir söz vardır:

“Geçmişini bilmeyen geleceğini planlayamaz”. Ne zorluklarla mesleğimizin bu aşamaya geldiğini, diyetisyenlerin ülkemizin beslenme ve sağlık sorunlarına yaptıkları olumlu katkıları öğrenmemiz, gelecekte yapacaklarımıza ışık tutacaktır.

Genel olarak dergimizde yer alan bütün araştırma, derleme ve olgu sunumu yazıları bilimsel yöntemlerle emek harcanarak hazırlanmıştır. Bu makaleler beslenme alanında araştırma yapanlara ve diyetetik uygulamasıyla uğraşan diyetisyenlere yol gösterici niteliktedir. Dergimizi yaşatacak, yayın sürdürülebilirliğini sağlayacak, yayın desteğini sağlayacak olanlar büyük bir özveri ile mesleklerine sahip çıkan her türlü güçlüğü göğüsleyen diyetisyenlerdir. Bunun sürekli olacağına inancımız sonsuzdur.

Yenilenmiş dergimizin yayına hazırlanmasında katkı sağlayan, desteğini esirgemeyen, başta yardımcı editörler olmak üzere bütün yazarları ve yazıları değerlendiren hakemleri kutlar ve başarılarının devamını dilerim.